

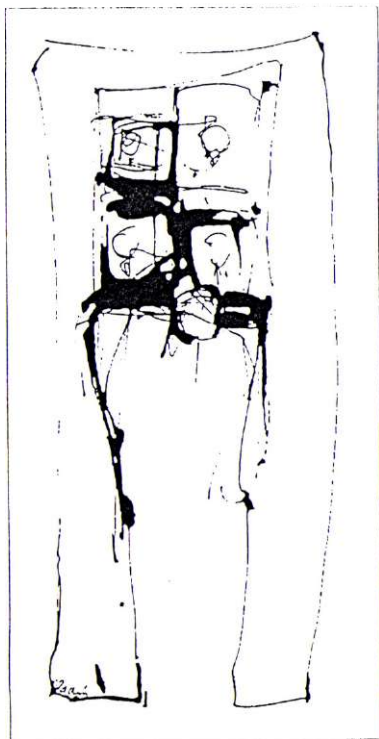

Województwo TEATR

CENTRUM KULTURY
LUBLIN

Rys. A Rachon

Przedstawienie przygotowane w Teatrze N.N.

Wykonanie:

Witold Dąbrowski

Chór:

Monika Malec — sopran
Katarzyna Skalińska — alt
Paweł Giszczak — tenor
Paweł Węgrzyn — bas

Muzyka:

J. S. Bach, M. Gomółka, Wacław z Szamotuł

Scenariusz i reżyseria:

Tomasz Pietrasiewicz

W przedstawieniu wykorzystano teksty
F. Kafki, W. Whitmana, T. S. Eliota
oraz fragmenty Księgi Hioba i modlitwę według św. Łukasza

Premiera 16.05.1992

(...) Inwokacja to prośba — poety o natchnienie, wąpiącego w wiarę, pytającego o drogę. Petycja do Boga? (Są pytania, z którymi nie dalibyśmy sobie rady, gdybyśmy z natury nie byli od nich wolni — F. Kafka).

"Nie trzeba żebyś opuszczał dom. Pozostań przy stole i słuchaj. Nawet nie słuchaj, czekaj tylko. Nawet nie czekaj, bądź całkiem cicho i sam. Świat sam się przed tobą odsłoni, nie może być inaczej, będzie się wił przed tobą w ekstazie" — aforyzm, którym otwiera swą modlitwę w teatrze Witold Dąbrowski — autorstwa Franza Kafki.

Od niego to pochodzą najbardziej znaczące myślowo teksty. Jest "zesztywniałość i zimność tego, który leżał nad przepaścią — był mostem, o którym można było rzec, że się odwraca". Świat Kafki — dziwność, tajemnica i rebus. By nie zabłądzić w zakamarkach jego polifonii — schizofrenii — niejednoosobowości nie wystarczy intuicja. Pomocna wydaje się być psychoanaliza, filozofia, teologia. Po ten ostatni klucz sięgnął Teatr NN. (...)

Anna Mirecka — "Kafka pokorny"

to przychodzi nagle
tak nagle już od wielu lat
jak zabłąkany ptak
z innego snu z innej opowieści
a ja wciąż patrzę
i jestem tylko zimnym okiem
błękitnym ekranem
po którym jak krople wosku
spływają zapamiętane obrazy
często tak błaha
tak błaha jak kosmyk włosów
ciepło czyjś oddech
biały latawiec

JUŻ SIĘ ZMIERZCHA

M. S. 1933 - 1934
 W. S. 1933 - 1934
 W. S. 1933 - 1934

SOPIRAN
 ALI
 TENOR
 BAS

Przed wejściem do sanktuarium
 musisz zdjąć buty.
 Ale nie tylko buty lecz wszystko:
 podróżny strój i bagaż,
 a potem swoją nagość
 i wszystko co jest pod nagością,
 wszystko co pod nią się kryje.
 Potem jeszcze pozór nieprzemijającego ognia.

Jeżeli udałeś się w drogę, idź nią dalej
 za wszelką cenę,
 możesz tylko na tym zyskać
 nie narażasz się na niebezpieczeństwo.
 U krasu może runiesz,
 ale gdybyś po pierwszych krokach zawrócił
 i zbiegł ze schodów,
 runąłbyś na samym początku
 i to z wielką pewnością.
 Jeżeli zatem
 nie znajdziesz tu nic na korytarzach,
 otwórz drzwi,
 ale jeśli za drzwiami nic nie znajdziesz,
 są jeszcze inne piętra,
 a jeśli na górze nic nie znajdziesz,
 nie ma nieszczęścia —
 wejdź na nowe schody.
 Dopóki nie przestaniesz wchodzić,
 dopóty nie kończą się stopnie,
 pod twoimi wspinającymi się nogami
 wciąż rosną w górę.

(...) "Inwokacja" wprowadza w klimat poetyki najbardziej intymnej, chociaż i tym razem odwołano się do "vocis auctoris": T. S. Eliota, F. Kafki, biblijnego Hioba.

W przedstawieniu bierze udział jeden aktor, a towarzyszy mu czteroosobowy chór wykonujący bardzo pięknie psalmy Mikołaja Gombóki i pieśni religijne Wacława z Szamotuł. Rytm muzycznych występów chóru przeplata się z rytmem kolejnych występujących po sobie "żywych obrazów", w których oprócz wybitnie tym razem stonowanej ekspresji gestów oraz recytacji aktora "grają" dwie tylko podstawowe jakości wizualne: pulsujące światła zapalających i gasnących żarówek i głęboka czerń tła oraz poruszająca się postać ubrana w przepięknie jak skrzydła ptaka pelerynę. Muzyczny "cantus firmus" koresponduje z medytacyjnym, chwilami modlitewnym nurtem słowa solennego, jakby liturgicznego gestu ciemnej postaci, oprawionej w czarną czeluszc sceny.

Klimat "Inwokacji", wytworzony przy pomocy tak elementarnych, rzec można ostentacyjnie prymitywnych środków, jak: niczym nie osłonięte, co najwyżej przybrane w kolorową bibułę żarówki — ruchome źródła rozblyskujących i gasnących światel — surowe, drewniane skrzynki, czarne draperie, prosty stółek oraz jedyne, bardziej "wyrafinowane" rekwizyty: wiolonczela i atrapa wielkiego czarnego kruka, w sumie sprawia, że albo się to przedstawienie zaakceptuje i przyswoi wraz z całym dobrodziejstwem ubożego inwentarza, albo — w całości odrzuci. Objawy negatywnych reakcji pośród widzów nie powinny zaskakiwać. W odbiorze tego rodzaju formy teatralnej działa bowiem, jak sądzę, z wyjątkową siłą "prawo" nie dającej się racjonalnie uzasadnić, pierwotnej sympatii albo antypatii — podobne do tego, z którym mamy do czynienia w spotkaniu dwojga ludzi. Albo się polubią i zaczną ze sobą rozmawiać, albo miną obojętnie, lub nawet z odruchem niechęci.(...)

Elżbieta Wolicka — "Nowy spektakl Teatru N.N. — Inwokacja".